

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἐξαμνην δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50. Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθῆναι, 13 Μαΐου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 24

Ἡ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Χρήματα ἦσαν; Δὲν μπορούσε νὰ τὰ κοιτάξῃ, μὰ θὰ τὰ φυλάξῃ καὶ ἂν τυχόν εἶναι πολὺ δυστυχισμένη ἐκεῖ πού θὰ πάῃ, φεύγει καὶ τὰ χρήματα αὐτὰ θὰ τῆς χρειαστοῦν. Δὲν εἶχε δὲ ἀνάγκη ἀπὸ τόσα πολλὰ χρήματα γιὰ νὰ ζήσῃ.

Τὸ λεωφορεῖο βρισκόταν τώρα ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτείαν. Ὁ ἀμαξᾶς γιὰ νὰ γίνῃ πιὸ ἐπίσημη ἢ εἰσοδος, ἔδωσε μιὰ βιτσιὰ στ' ἄλογα τοῦ πού ἀρχισαν νὰ τρέχουν μὲ καλπασμὸ καὶ ὁ ἴδιος φύσηξε τὴν σάλπιγγά του. Ἐπὶ τέλους τὸ λεωφορεῖο στάθῃκε, καὶ οἱ ἐπιβάτες κατέβηκαν.

Ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐπήδησαν κι' ὁ κύρ-Πέτρος κι' ἡ Μαριά, τίναξαν τὴ σκόνῃ ἀπὸ τὰ ρούχα τους καὶ τέντωσαν τὰ πόδια τους πού ἦταν μουδιασμένα ἀπὸ τὴν ἀκίνησιν.

— Πεινᾶς; ρώτησε ὁ κύρ-Πέτρος τὴ Μαριά.

Ἡ Γυφτοπούλα ἔκανε ὄχι, μὲ τὸ κεφάλι τῆς. Μπορεῖ νὰ πενοῦσε πολὺ, μὰ δὲν ἤθελε νὰ φάῃ. Ὁ κύρ-Πέτρος εἶπε κι' ἔφεραν δυὸ δροσιτικὰ ποτὰ κι' ἀφοῦ ἤπιαν καὶ δροσίστηκαν, ρώτησε ποῦ ἦταν τὸ Ὀρφανοτροφεῖο.

— Θὰ πάρετε αὐτὸ τὸν δρόμο ὁλοῖσι καὶ παρακάτω ρωτᾶτε πάλι καὶ θὰ σᾶς τὸν δείξουν.

Ὁ κύρ Πέτρος πῆρε

στὸ ἓνα χέρι τὸ δέμα μὲ τὰ πράγμα-
τα τῆς Μαριάς ἐπίασε μὲ τὸ ἄλλο τὸ
χέρι τῆς Γυφτοπούλας καὶ τράβηξε
κατὰ τὴ διεύθυνση πού τοῦ ἔδωσαν.
Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετὰ ψαξίματα καὶ
μερικὲς ἐρωτήσεις στοὺς διαβάτες
βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἓνα παλιὸ κτίριο.

ΤΟ ΡΑΣΟ ΔΕΝ ΚΑΝΕΙ ΤΟΝ ΠΑΠΑ

Ὁ Μπέμπης ντύθηκε μάγειρος. Μὰ θὰ μάθῃ καὶ νὰ μαγειρεύῃ;

Ἀνεκρινώθη ἀπὸ τὸν Κ. Γρέλλιο

Ὁ κύρ Πέτρος στάθῃκε διστακτικὰ ἀπ' ἔξω, καὶ βλέποντας μιὰ νέα πού περνοῦσε, πῆγε κοντὰ τῆς καὶ τὴ ρώτησε:

— Σὲ παρακαλῶ, κοπέλλα μου, δὲν εἶναι τοῦτο δῶ τὸ Ὀρφανοτροφεῖο;

— Μάλιστα, αὐτὸ εἶναι, χτυπήστε.

— Εὐχαριστῶ, κοπέλλα μου, εἶπε ὁ κύρ Πέτρος.

Χτύπησε τὸ κουδούνι καὶ τὸ δυνατὸ χτύπημά του ἀκούσθηκε ἀπὸ μέσα. Εὐθὺς μιὰ νέα γυναίκα, μικρόσωμη ἤρθε κι' ἀνοίξε τὴν πόρτα.

— Τί ἀγαπᾶτε; ρώτησε.

— Θέλω νὰ ἰδῶ τὴν κυρία διευθύντρια, εἶπε ὁ κύρ-Πέτρος.

Καθὼς ἐκείνη ἐτοιμαζόταν ν' ἀπαντήσῃ ὅτι τὴν ὥρα αὐτὴ δὲν ἦταν δυνατόν, εἶδε τὴ Μαριά καὶ χαμογελώντας στὸ κοριτσάκι εἶπε:

— Ἀ, καταλαβαίνω.

Εἶναι τὸ κοριτσάκι πού περιμένομε ἀπὸ τὸ βουνό. Ὅριστε, κύριε, πέρασε, μικρούλα μου.

Καὶ γυρίζοντας σὲ μιὰ ἄλλη γυναίκα πού ἐρχόταν μ' ἓνα δέμα πετσέτες κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη τῆς, πρόσθεσε: «Κυρία Ἄννα, δὲν ἐρχεσθε μιὰ στιγμὴ σᾶς παρακαλῶ;»

Φαίνεται πὼς καὶ ἡ κυρία Ἄννα ἤξερε γιὰ τὴ γυφτοπούλα καὶ ἀνέλαβε νὰ πάῃ τὸν κύρ-Πέτρο καὶ τὴ Μαριά στὴ διευθύντρια. Ἡ γυφτοπούλα ἀπόρησε πὼς οἱ δύο γυναῖκες ἤξεραν τὰ

δικά της και πώς ήταν γνωστή σ' αὐτὸν τὸν ἄγνωστο τόπο.

Ὁ κύρ-Πέτρος βέβαια εἶχε ἀλλη-λογραφήσει μὲ τὸ ὀρφανοτροφεῖο καὶ δὲν ἔφερεν τὴ Μαριὰ ἐδῶ στὴν τύχη.
— Ἐλάτε μαζί μου, εἶπε ἡ κυρὰ Ἄννα χαμογελώντας.

Ἡ Μαριὰ, μὲ τὸ πρῶτο βῆμα ποὺ ἔκανε ἄκουσε τὸ κλειδί πίσω της νὰ στρίβῃ μέσα στὴν κλειδαριὰ μὲ φοβε-ρὸ τρίξιμο. Καὶ τότε ἔνοιωσε πὼς τέλειωσε πιά, ἦταν φυλακισμένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'

Ἡ κυρία Ἄννα πέρασε τὴ μεγάλη αὐλὴ τοῦ ὀρφανοτροφείου, ἀνέβηκε μὴ πελώρια σκάλα, χτύπησε ἐλαφρὰ μὴ πόρτα ποὺ ἀπέξω ἦταν μὴ ἐπι-γραφή : « Γ ρ α φ ε ῖ ο » καὶ τὴν ἀ-νοίξε.

Μπήκαν καὶ οἱ τρεῖς καὶ στάθηκαν μπρὸς σ' ἓνα μεγάλο τραπέζι σκεπα-σμένο μὲ χαρτιά καὶ βιβλία. Μὴ κυ-ρία ἡλικιωμένη καθόταν πίσω ἀπ' τὸ τραπέζι καὶ σηκώνοντας τὸ κεφάλι της εἶπε :

— Ἄ, εἶναι τὸ κοριτσάκι ποὺ πε-ριμέναμε. Ἐλπίζω νὰ εἶναι φρόνιμο. Κυρία Ἄννα, πάρτε τὸ δέμα του καὶ πηγαίνετε τὸ στὴν ἀποθήκη καὶ φρον-τίστε νὰ ἐτοιμάσετε γιὰ τὴ μικρὴ ροῦχα ἀπὸ τὰ δικά μας.

Ἦστερα ρώτησε τὸν ἀγροφύλακα διάφορα σχετικά μὲ τὸν χαρακτήρα τῆς μικρῆς, ποὺ τὴ βρῆκε καὶ πὼς, καὶ γιατί δὲν τὴν θέλει πιά στὸ σπίτι του καὶ ἀποκρίθηκε στὶς δικές του ἐ-ρωτήσεις γιὰ τὸ μέλλον τῆς Μαριὰς. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Μαριὰ καθό-ταν σὲ μὴν ἄκρη καὶ τὴν εἶχε πιά-σει νόστα εἴτε ἀπὸ τοὺς κόπους τοῦ ταξιδιοῦ εἴτε ἀπὸ τὴ συγκίνηση.

Τέλος ὁ κύρ-Πέτρος σηκώθηκε καὶ πηγαίνοντας κοντὰ στὴ γυφτοπούλα, τῆς εἶπε μὲ φωνὴ βραχνή ἀπὸ τὴ συγκίνηση :

— Ἐχε γιὰ, Μαριὰ μου. Νὰ εἶσαι φρόνιμη καὶ νὰ γίνῃς καλὸ κορίτσι. Νὰ μᾶς γράφῃς καμμιά φορὰ καὶ καλὴν ἀντάμωση, καλὸ μου κορίτσι, νὰ δώσῃ ὁ Θεός.

Ἡ Μαριὰ ἄκουε τοὺς λόγους τοῦ κύρ-Πέτρου μὲ πολλὴ ψυχραιμία. Ὁ-ταν ὅμως ἐκείνος ἔσπευσε τὸ : «κα-λὴν ἀντάμωση» λίγο ἔλειψε νὰ τὴν πιάσουν οἱ λυγμοὶ καὶ ἔσφιξε τὰ χεί-λη της γιὰ νὰ τοὺς καταπιῇ. Τὰ δά-κρυά της ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τὰ κρατήσῃ καὶ τὰ μάτια της πλημμύ-ρισαν. Καὶ ὅταν πῆγε νὰ τὴν φιλήσῃ ὁ κύρ Πέτρος, ἔσκυψε τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ μὴν τὰ ἴδῃ.

Ἔτσι ὁ ἀγροφύλακας χαίρεται καὶ ἔφυγε καὶ ἡ κυρία Ἄννα πῆρε τὴν Μαριὰ μαζί της γιὰ νὰ τὴν ἐγκατα-

στήσῃ στὴν καινούργια της διαμονή.

Ἡ ἡσυχία, ἡ τάξη καὶ ἡ πειθα-ρχία ἔχουν τέτοια ἐπιβολή, ὥστε συμ-μορφώνουν καὶ τοὺς πιδ ἀτίθαστους χαρκτηρες, τουλάχιστον γιὰ ἓνα διά-στημα. Καὶ ἡ Μαριὰ λοιπὸν κοιμή-θηκε μέσα στὸ μεγάλο θάλαμο μαζί μὲ τὰ ἄλλα κορίτσια, δίχως νὰ τρέ-χῃ ὁ νοῦς της στὰ βουνα καὶ στὰ χωράφια καὶ στὴν ἐλεύθερη ζωὴ.

Ὅσον καιρὸ ἔμεινε στὸ Ὀρφανο-τροφεῖο ἦταν παράδειγμα γιὰ τὴν ὑ-πακοή της καὶ τὴ φρονιμάδα της καὶ ἡ διευθύντρια τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἀπορούσε πὼς τῆς εἶχαν δώσει τόσο κακὲς πληροφορίες γι' αὐτὸ τὸ κο-ριτσάκι, ἐνῶ τώρα τὸ ἔβλεπαν τόσο φρόνιμο.

Ὅστος ὅστερα ἀπὸ λίγες βδομά-δες, μόλις θὰ ἔσδυσε ἡ πρώτη ἐντύ-πωση, θὰ νικοῦσε δίχως ἄλλο ἡ φύ-ση τῆς Μαριὰς καὶ ἡ γυφτοπούλα θὰ φαινόταν ποιά ἦταν στ' ἀλήθεια. Μὰ τὸ καὶ μὲν τὸ κορίτσι ἔξακολουθῆσε νὰ εἶναι μαλακὸ καὶ ὑπάκουο, ὅχι γιατί εἶχε διορθωθῇ ὁ ἀτίθαστος χα-ρακτήρας της, ἀλλὰ γιατί εἶχε πει-ραχθῇ ἡ ὑγεία της. Σὲ λίγο θὰ ἔκλει-νε τὰ δώδεκα καὶ τὸν τελευταῖο και-ρὸ εἶχε ψηλώσει καὶ μεγαλώσει πολὺ καὶ ἔτυχε αὐτὸ νὰ γίνῃ ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν ἄρρωστη ἡ Ἐμορ-φία. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Μα-ριὰ ἔμεινε περιωρισμένη πρῶτα κοντὰ στὴν ἄρρωστη καὶ ὅστερα μέσα στὸ Ὀρφανοτροφεῖο, ἐκεῖ ποὺ ἦταν ἀ-νάγκη νὰ ζῇ ἐλεύθερα στὸ ὑπαιθρον καὶ ν' ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα. Αὐτὸ τὸ κλείσιμο μέσα στοὺς τέσσερις τοί-χους τὴ στενοχωροῦσε πολὺ καὶ τὴν ἔκανε χλωμὴ καὶ ἀδύνατη, ἔτσι ποὺ ἡ φαινομενικὴ φρονιμάδα της καὶ ἡ λιγολογία της δὲν ἦταν παρὰ μαρ-σὸς καὶ τίποτε ἄλλο. Ὅταν λοιπὸν ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἀποφάσισε πὼς ἦταν πιά καιρὸς νὰ βάλουν τὴ Μαριὰ ὑπηρετριά σὲ κανέ-να καλὸ σπίτι, ἡ κυρία Ἄννα διε-μαρτυρήθηκε μὲ ὅλη της τὴ δύναμη καὶ φώναξε : «Νὰ τὴν στείλουν ὑπερ-ρέτρια ! Στὴν κατάστασιν ποὺ βρισκε-ται δὲν θ' ἀνθέξῃ οὔτε τρεῖς μῆνες τὸ κακόμοιρο, θὰ πεθάνῃ ! φτάνει νὰ τὸ κοιτάξῃ κανεὶς γιὰ νὰ καταλάβῃ τί φιλίσθενο ποὺ εἶναι !»

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως συμβουλευθή-κε τὸ γιατρὸ ποὺ ἔξέτασε τὴ Μαριὰ καὶ εἶπε ὅτι τὸ κοριτσάκι μόνον ἀναι-μικὸ ἦταν καὶ τίποτε ἄλλο καὶ τῆς ὥρισε ἓνα φάρμακο δυναμωτικό. Πρό-σθεσε ὅτι ἡ δουλειὰ καὶ ἡ κίνησις θὰ τὴν ὠφελήσουν καὶ τὸ μόνον ποὺ ἔ-πρεπε νὰ φροντίσουν ἦταν νὰ μὴ ἡ Μαριὰ σὲ καμμιά οἰκογένεια σπλα-

χνικὴ ποὺ νὰ μὴν τὴν βάζῃ νὰ κά-νῃ δουλειὰς ἀνώτερες ἀπὸ τις δυνά-μεις της καὶ νὰ τὴν προσέχῃ.

Ἔτσι σὲ λίγες ἡμέρες ἡ κυρία Ἄν-να ἔλαβε τὴν παραγγελίαν νὰ ἐτοιμά-σῃ τὴ Μαριὰ γιατί θὰ ἐρχόταν κά-ποιος κτηματίας νὰ τὴν παραλάβῃ. Τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε ὁ κύρ-Σπύρος Φαρῆς καὶ ἡ διευθύντρια, δείχνοντάς του τὴ Μαριὰ τοῦ εἶπε :

— Νά, κύριε, ἡ μικρούλα ὑπερ-ρέτριά σας.

— ὦ, ἔκανε ὁ κύρ Σπύρος κοιτά-ζοντας τὴ Μαριὰ καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι του. Καλὰ ποὺ μοῦ τὴν εἶ-πατε μικρούλα. Νὰ ἴδουμε, θὰ μπορῇ νὰ δουλέψῃ ; Δὲν φαίνεται πολὺ δυ-ναμωμένη.

— Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι δυνατὴ, μὰ εἶναι πολὺ ἔξυπνη καὶ ἐπιδέξια. Ὅ,τι δῇ, τὸ μάτι της εὐθὺς τὸ παίρ-νει. Νὰ ἴδῃτε, κύριε, πὼς θὰ μείνετε πολὺ εὐχαριστημένοι μαζί της.

(Ἀκολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Βουβὲς ψυχῆς, θλιμμένες. Καὶ τ' ἀπό- [βραδο
Προσμένουν τὸ Χριστό μας ἀπὸ πέρα,
Ποιὸς ξέρει ; ἀπὸ μακριά, καὶ ἐκείνος
Μέσ' στὸ θολὸ τοῦ φθινοπώρου ἀγέρα, [ἔρχεται

Μὲ τ' ἅγιο φῶς ἀχνόφεγγο στεφάνι του.
Μὲ τὰ θεϊκά, χαμηλωμένα μάτια.
Μόνος. Καὶ τὰ ξερόφυλλα τοῦ στρώ- [νου
Χρυσὰ χαλιά στὰ ἔρμα μονοπάτια.

Τοῦ κάμπου τὰ στρουθιά καὶ τὰ πετού- [μενα
Ποὺ στὶς φωλιὰς κοπαδιαστὰ γυρίζουν
Ἄμα τὸν δόυνε χαμηλώνουν πρόσχαρα
Χαμοπετοῦνε καὶ τὸν καλωσωρίζουν.

Ἄναρτο τὸ σκοτάδι, μισοδιάφανο
Μόλις ποὺ τὸν σκεπάζει στὴν καπνία [του
Καὶ τὰ γυμνά κλαδιά σὰ χέρια ὑψώνον- [ται
Καὶ δέονται στὸ αὐλὸ πέρασμά του

Δέονται σιωπηλά . . . Κ' ἐκεῖνος ἔρ- [χεται
Καὶ σκύβει στὶς ψυχῆς ποὺ τὸν προσμέ- [νουν
Σιγά . . . πονετικά. Κι' ἄργα τὰ σή- [μαντρα
Πονετικά καὶ αὐτὰ σιγοσημαίνουν . . .

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΛΩΣΣΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

Ὁ ΣΟΦΟΣ φιλόλογος καὶ τῶς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστη-μίου κ. Παναγῆς Λορεντζά-τος — ἀπὸ τοὺς λίγους ἐπι-στήμονες ποὺ ἀγαποῦν καὶ γράφουν τὴ δημοτικὴ — δημοσιεύει στὸ Τεῦ-χος τῆς «Ἰονίου Ἀνθολογίας» τὸ ἀ-φιερωμένο στὰ Πεντητάχρονα μου, μὴ μικρὴ γλωσσικὴ μελέτη. Γιατὶ καὶ αὐτὸ συνηθίζεται. Ἀντὶ δηλαδὴ νὰ γράψῃ κανεὶς ἓνα ἄρθρο ἢ μὴ γνῶμη γιὰ τὸν ἑορταζόμενο, γράφει μὴ μελέτη καὶ τοῦ τὴν ἀφιερώνει γιὰ νὰ τὸν τιμήσῃ. Κι' ἡ μελέτη τοῦ κ. Λορεντζάτου, ποὺ ἐπιγράφεται «Γλωσ-σολογικὰ σημεῖα καὶ τέρατα», εἶναι τόσο διδακτικὴ ὅσο καὶ διασκεδασ-τικὴ ! Σ' αὐτὴν διαπιστώνεται ἡ ἀρρώ-στεια τῆς γλωσσικῆς «ἀρχαιομονίας» καὶ ἀναφέρονται πολλὲς λέξεις τῆς καθαρῆς γλώσσας, ποὺ ἀγνώριζαν οἱ ἀν-θρώποι, θέλοντας νὰ ἐλληνίσουν, τὶς παρεξηγοῦν καὶ τὶς μεταχειρίζονται εἴτε παραμορφωμένες, ἀγνώριστες, εἴτε μὲ δλωσδιόλου ἄλλη, δική τους σημασία. Εἶναι, ἀλήθεια, γιὰ νὰ γε-λάῃ κανένας, μὰ καὶ γιὰ νὰ κλαίῃ : Δύστυχοι ἄνθρωποι, ποὺ τοὺς κάνουν νὰ κοῦνῃ ἢ νὰ διαβάζουν μὴ γλῶσσα ποὺ δὲν μαθαίνονται ποτέ, γιατί εἶναι πιά νεκρὴ καὶ ἀκατανόητη ! Τάποτέ-λεσμα δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι παρὰ ἡ παρεξήγησις, ἡ σύγχυσις καὶ ἡ δια-στροφή.

Ὁ κ. Λορεντζάτος ἄκουσε κάποιον νὰ λέῃ «κάνω συγκατάθεσις» γιὰ νὰ πῇ πὼς εἶναι συγκαταβατικός. Ἄλ-λος εἶπε γιὰ κάποιον πὼς «δημαγω-ρεῖ ὅλη μέρα», ἐννοώντας πὼς ρεμπε-λεύει. Ἐνας, ἀντὶ ἀπασχολημένος, ἔλεγε προσκολλημένος : «δὲν ἔχουμε καιρὸ, εἴμαστε προσκολλημένοι». Πολλοὶ τὸ ποταπὸς νομίζουν πὼς ση-μαίνει ἀπλοϊκὸς ἄνθρωπος, ταπεινός, καὶ λένε μὲ καμάρι : «ἐμεῖς εἴμαστε ποταποί !» Κάποιοι, διαβάζοντας στὴν ἐφημερίδα «ὁ καιρὸς βελτιούται», ἔ-πλασε δικό του ἐπίθετο καὶ ἔλεγε : «καιρὸς βελτιούτης». Μὴ κυρία, ἀντὶ ἀμφιθεατρικῶς, ἔλεγε . . . ἀντιθεα-τρικῶς. Ἐνας εἶπε μὴ μέρα : «τὰ κόμματα δὲν ἐξουδετερώνουν τὸν βα-σιλέα νὰ κάμῃ κυβερνήσιον», καὶ ἐν-νοοῦσε δὲν ἐξουσιοδοτοῦν. Καὶ τὸ νοστιμώτατο ποὺ ἀνέφερε προχτὲς καὶ ἡ Διάπλασις : ὁ ζαχαροπλάστης ποὺ ἐργαζόταν μὲ τὸν ἀδελφὸ του αὐτο-βούλως — καὶ ἤθελε νὰ πῇ μαζί, συν-τροφικὰ — καὶ ποὺ ἂν ὁ ἀδελφός του τὸν ἀφῆνε, τότε θὰ ἐργαζόταν ἀμερό-ληπτος, δηλαδὴ μοναχός του !

Πολλὰ βέβαια θυμήθηκα καὶ ἐγὼ διαβάζοντας τὰ παραδείγματα τοῦ κ. Λορεντζάτου. Ἀξάφνα τὸ περίπου (ἀπάνω-κάτω, σχεδόν) πολλοὶ νομί-ζουν πὼς σημαίνει παραπάνω, πε-ρισσότερο. «Εἶναι τώρα ὁ γιός σου δεκαπέντε χρονῶν ;— Ὁ, καὶ περί-που !». Ἄκουσα μὴ κυρία νὰ λέῃ τὸ ἀσθμα ἄσμα, τὸν πλευρίτη πλευ-ρίτιτα καὶ τὴ φράση «ἐν ριπῇ ὀ-φθαλμοῦ» ἐν ὁπῇ ὀφθαλμοῦ. Ἀλλὰ τὸ ἀστεϊότερο ἀπ' ὅλα εἶν' ἐκεῖνο ποὺ μᾶς διηγήθηκε σὲ κάποια «Κυ-ριακὴ» ἀστείων ἀνεκδότων μὴ Διὰ-πλασοπούλα : Ὁ ἀγράμματος λοχίας ποὺ ἤθελε νὰ ἐλληνίσῃ, καθόταν ἓνα

βράδυ στὴν ἀκρογιαλιά καὶ ἐρρέμβα-ζε κοιτάζοντας τὴ φεγγαροφωτισμέ-νη θάλασσα. Κάποιος πέρασε καὶ τὸν ρώτησε :

— Τί κάνεις ἐδῶ, κύρ λοχία ;

Κι' ἐκεῖνος μὲ στόμφο :

— Καθήμενος ἀπεναντίας τῆς σε-λήνης, θαυμάζω τὴν γαλιλαίαν τῆς θαλάσσης !

Ὁ καὶ μένος ! τὸ ἀπεναντίας τὸ ἔπαιρνε γιὰ πιδ ἑλληνικὸ ἀπὸ τὸ ἀ-πέναντι, καὶ τὸ γαλιλαία ἐνόμιζε πὼς σημαίνει γαλήνη, ἴσως ἐπειδὴ ἄκουσε κάποτε στὸ Εὐαγγέλιο «πέραν τῆς θαλάσσης Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν» . . .

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

24

Ἡ μητέρα τοῦ Γιαννάκη ἦταν πιά καλὰ. Ἀλλὰ ἄρρωστη τόσον καιρό, εἶχε χαλάσει ὅλα της τὰ ροῦχα καὶ ἄλλα δὲν εἶχε κάνει. Μὰ καὶ ὁ Γιαννάκης δὲν εἶχε παρὰ τὰ ροῦχα ποὺ φοροῦσε, καὶ αὐτὰ σὲ κακὸ χάλι ἀπὸ τὸ ταξίδι καὶ τὶς δουλειές. Τὶ νάβαζαν τώρα ; Νάχουν ἓνα τόσο ὁμορ-φο σπιτάκι, καὶ αὐτοὶ νὰ εἶναι κακοντυμέ-νοι, κουρελιασθῇ, σὰ ζητιᾶνοι ;

Ὁ Γιαννάκης θυμήθηκε τότε τὰ λό-για ποὺ τοῦ εἶπε ὁ Γίγαντας, ὅταν τοῦ χά-ρισε τὸ παρὰ ἔξω ἐκεῖνο χρομμύδι : «Ἄρ-κεῖ νὰ τὸ μυροῖσις γιὰ νάχῃς ὅ,τι θέλεις στὸ λεπτό». Ἐβγαλε λοιπὸν τὸ χρομμύδι ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὸ μύρισε λέ-γοντας :

— Ροῦχα θέλω, γιὰ τὴ μητέρα μου καὶ γιὰ μένα.

Ἀμέσως ἡ ντουλάπα ἄρχισε νὰ τρι-ζῇ. Ὁ Γιαννάκης κατάλαβε πὼς κάτι γινόταν ἐκεῖ-μέσα. Πῆγε, τὴν ἀνοι-ξε καὶ — ὦ θάμμα ! — ἡ ντουλάπα βρέθηκε γεμάτη ροῦχα, κατακαίνουργα, τῆς ὥρας. Μὰ καὶ τὰ συστάδια τοῦ κομποῦ τὸ ἴδιο. Καὶ φουστάνια γιὰ τὴν μητέρα, καὶ φορεσιὲς γιὰ τὸ παιδί, καὶ ἀσπρόρουχα γιὰ τοὺς δύο. Τί κα-λά ! τώρα εἶχαν ἀπ' ὅλα.

Ντύθηκαν καὶ οἱ δύο. Ἡ μητέρα ἔγινε σὰν ἀρχόντισσα καὶ ὁ Γιαννάκης σὰν ἀρχοντόπουλο.

— Ἄ, τί ὥραία ποὺ εἶσαι ἔτσι, μητερούλα μου ! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ Γιαννάκης.

— Ἄ, τί ὥραϊο παιδί ποὺ εἶσαι ἔτσι, Γιαννάκη μου ! φώναξε μὲ χαρὰ καὶ ἡ μητέρα.

Κι' ἀγκαλιάστηκαν πάλι καὶ ἄρ-χισαν νὰ φιλοῦνται, εὐτυχισμένοι καὶ οἱ δύο.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνο τὰ ροῦχα. Καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα δὲν εἶχαν ἢ τὰ εἶχαν παλιά, καὶ τώρα ἔπρεπε νὰ εἶναι καινούργια σὰν τὸ σπίτι.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Ο Χάρβεϋ δὲν καταδέχθηκε νὰ μεταχειρισθῇ κανένα ταπεινὸ μέσον γιὰ νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἡττα τοῦ ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του.

Ο καυχᾶς αὐτὸς ἔγινε ὕστερα ἀπὸ τὸ γιάτρεμα μερικῶν σφυριῶν ποὺ εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὸ μέσα μέρος τοῦ ἀγκῶνα τοῦ Χάρβεϋ, ἐκεῖ ποὺ ἡ βρεγμένη φανέλλα καὶ τὰ ἀδιάδροχο πληγῶν του τὸ κράας. Τὸ νερὸ τῆς θάλασσας τὰ ἔκανε νὰ τσούζουν σὲ σημεῖο ἀφόρητο, μὰ ὅταν «ἔδεσαν» ὁ Ντίσκο τὰ καθάρισε μὲ τὸ ξυράφι τοῦ Ντίσκο καὶ βεβαίωσε τὸν Χάρβεϋ πὼς τώρα πιά ἦταν ψαράς μὲ τὰ δλα του, τὰ σφυριά αὐτὰ ποὺ ἔβγαλε ἦταν τὸ χρῆσμα ποὺ τοῦ ἔλειπε γιὰ νὰ μπῇ τελειωτικὰ στὴν τάξη τῶν ψαράδων τοῦ Μεγάλου Μπάγκου.

Σὰν νέο παιδί ποὺ ἦταν, καὶ μὲ τὴν ἡμέρα του ὅλη πιασμένη ἀπὸ δουλειές, δὲν καθόταν νὰ παιδεύῃ τὸ κεφάλι του μὲ κάθε λογῶν σκέψεις. Ἦταν πολὺ στενοχωρημένος γιὰ τὴ μητέρα του, συχνὰ τὸν ἐπίανε μιὰ ἀκράτητη ἐπιθυμία νὰ τὴν ξαναῖδῃ καὶ — τὸ σπουδαιότερο — νὰ τῆς διηγῇ τὴν καταπληκτικὴ καινούργια ζωὴ ποὺ περνοῦσε καὶ νὰ τῆς πῇ πόσο περίφημα τὰ ἔβγαζε πέρα. Δὲν τοῦ ἄρεσε ὅμως νὰ πολυσκέπτεται πὼς θὰ ὑπέφερε τὸν κλονισμό ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ δῆθεν θάνατός του. Μιὰ μέρα ὅμως, καθὼς βρισκόταν σκυμμένος πάνω ἀπὸ τὴ σκάλα ποὺ κατέβαζε στὶς καμπίνες καὶ πείραζε τὸν μάγειρο ποὺ εἶχε κατηγορήσῃ αὐτὸν καὶ τὸν Ντάν ὅτι τοῦ εἶχαν κλέψει τὴν γανίτες, τοῦ ἦρθε στὸ νοῦ τοῦ πὼς αὐτὸ ἦταν πολὺ προτιμώτερο, παρὰ νὰ τὸν εἰρωνεύονται οἱ ξένοι μέσα στὸ καπνιστήριον ἑνὸς ὑπερωκεανείου.

Ὅλοι ἀναγνώριζαν πὼς ὁ Χάρβεϋ ἀνῆκε πιά ὀριστικὰ στὸ πλήρωμα τοῦ «Ἐδῶ εἴμαστε. Εἶχε τὴ θέση του στὸ τραπέζι καὶ στὶς κουκέτες καὶ εἶχε κι' αὐτὸς τὸ δικαίωμα νὰ παίρνῃ τὸ λόγο στὶς ἀτέλειωτες συζητήσεις ποὺ ἀνοίγαν τὶς ἡμέρες ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ βγοῦν ἔξω νὰ ψαρέψουν. Δὲν χρειάστηκε παραπάνω ἀπὸ δυὸ μέρες γιὰ νὰ καταλάβῃ πὼς ἂν μιλοῦσε γιὰ τὴν περασμένη ζωὴ του — τί μακρυνὴ ποὺ τοῦ φαινόταν τώρα —

κανέναν ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ντάν δὲν θὰ τὸν πίστευε. Γι' αὐτὸ ἔπλασε μὲ τὴ φαντασία του ἕνα παιδί στὴν ἡλικία του, ποὺ εἶχε ἀκούσει δῆθεν διάφορα γιὰ τὰ πλοῦτη του καὶ τὶς ιδιοτροπίες του. Τὸ ἀγόρι αὐτὸ ὡδηγοῦσε μόνο του ἕνα μικροσκοπικὸ ἀμάξι ζευγμένο μὲ δυὸ πόνεϋ, εἶχε πάνω ἀπὸ πέντε κοστοῦμια ὁλότελα δικὰ του, ἔτρωγε μὲ ἀσημένια σερβίτσια κι' ὅποτε ἤθελε πῆγαινε ἀπὸ τὴ μιὰ ἐξοχὴ στὴν ἄλλη.

Μὲς στὴν ἀσπίρα τῆς ὁμίχλης ξεπόβαλε μιὰ μορφή πρὸ ἀσπρῆς ἀκόμῃ. (Σελ. 213, στ. β')

Ὁ μπάρμπα-Σάλτερς διαμκρυρόταν ἔντονα κι' ἔλεγε πὼς μιὰ τέτοια ζωὴ ἦταν ὅχι μονάχα ἐπικίνδυνη, μὰ ἀληθινὴ βλασφημία πρὸς τὸν Θεὸ καὶ πὼς δὲν ἔπρεπε οὔτε κἂν νὰ κάνουν λόγο γιὰ τέτοια πράγματα. Ὡστόσο ἄκουγε μὲ τὴν ἴδια προσοχὴ ὅπως κι' οἱ ἄλλοι οἱ κριτικὲς ὅμως ποὺ ἔκαναν ὅλοι ἔδωσαν στὸν Χάρβεϋ νὰ σχηματίσῃ ἔντελως καινούργια γνώμη γιὰ τὰ κοστοῦμια, τὰ τσιγάρα μὲ τὸ χρυσὸ ἐπιστόμιο, τὰ δαχτυλίδια, τὰ ρολόγια, τὶς μυρβόλες, τὰ γεύματα καὶ τὶς ἄλλες βολὲς τῶν ξενοδοχείων. Σιγά-σιγά ἄρχισε νὰ ἀλλάζῃ τὸν ὅταν μιλοῦσε γιὰ τὸ

«φίλο» του, ποὺ ὁ Μεγάλος Τζᾶκ εἶχε βαφτίσει μὲ διάφορα παρατσούκλια: «Κουφιοκεφαλῆκη», «Χρυσοντυμένη κούκλα», καὶ ἄλλα σχετικὰ, καὶ μὲ τὰ πόδια χωμένα μέσα στὶς ψηλὲς ἀδιάδροχες μπότες του καὶ σταυρωμένα ἐπάνω στὸ τραπέζι, ἄρχισε στὸ τέλος νὰ πλάθῃ διάφορες ἱστορίες φανταστικὲς, ἐξευτελιστικὲς γιὰ τὸν «φίλο» του, γιὰ μεταξωτὲς πυτζάμες καὶ γιὰ γραβάτες ποὺ εἶχαν παραγγεῖλει ἐξέπληκτες γι' αὐτὸν στὴν Εὐρώπη. Ὁ Χάρβεϋ ἦταν ἕνα παιδί ποὺ ἤξερε νὰ προσαρμόζεται στὸ περιβάλλον, τὸ μάτι του ἔβλεπε τὴν ἐκφραση ποὺ ζωγραφίζονταν σὲ κάθε πρόσωπο καὶ τ' αὐτί του πρόσχε τὸν τόνο ποὺ θὰ γινόταν κάθε παρατήρηση.

Δὲν ἄργησε νὰ μάθῃ ποῦ φύλαγε ὁ Ντίσκο ἕνα παλιὸ πρασινισμένον ἑξάντα — κάτω ἀπὸ τὶς κουβέρτες τῆς κουκέτας του. Ὅταν ὁ Ντίσκο ἐπαίρνε τὸ ὕψος τοῦ ἡλίου καὶ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ «Ἡμερολογίου τοῦ ἀγρότου» ἐβρίσκει τὸ πλάτος, ὁ Χάρβεϋ μ' ἕνα πῆδημα βρισκόταν στὴν καμπίνα καὶ μ' ἕνα καρφί ἐχάραζε τὸν ἀριθμὸ καὶ τὴν ἡμερομηνία ἐπάνω στὸ σκουριασμένο φουγάρο τῆς κουζίνας. Περισσότερα δὲν θὰ ἔκανε οὔτε ὁ ἀρχιμηχανικὸς τοῦ ὑπερωκεανείου, καὶ κανένας μηχανικὸς, καὶ τριάντα χρόνια ὑπηρεσία ἀκόμῃ ἂν εἶχε σὲ καρδί, δὲν θὰ ἐπαίρνε τὸ ὕψος τοῦ γεροθαλασσοδύκου. Ὅπως ὁ Χάρβεϋ, τὴν ὥρα ποὺ ἔγραφε τὴ θέση ποὺ εἶχε ἡ γολέττα ἐκείνη τὴν ἡμέρα, καὶ ἀφοῦ τὴν εἶχε γράψῃ, μόνον τότε ἐπαίρνε τὸν ἑξάντα ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ καπετάνιου. Κάθε πρᾶγμα, βλέπετε, θέλει καὶ τὴν ἐθιμοτυπία του.

Ὁ ἑξάντας αὐτὸς, ἕνας ναυτικὸς χάρτης, τὸ ἀγροτικὸ ἡμερολόγιο, «ὁ ἀρμενιστὴς τῶν ἀκτῶν τοῦ Μπλόντ» καὶ ὁ «Θαλασσοπόρος» τοῦ Μπουντς, ἦταν τὰ μόνα βοηθήματα ποὺ χρησιμοποιοῦσε ὁ Ντίσκο, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ μεγάλη βολίδα ποὺ γιὰ τὸ γέρο καπετάνιο ἦταν τὸ τρίτο μάτι του. Ὁ Χάρβεϋ κόντεψε νὰ σκοτώσῃ τὸν Πέν τὴν πρώτη φορὰ ποὺ ἐπεχείρησε ὁ Τόμ Πλάττ νὰ τοῦ μάθῃ «πὼς πετᾷ τὸ γαλάζιο περιστέρει». Καὶ μ' ὅλο ποὺ δὲν ἄντεχε νὰ κρατήσῃ πολλὴν ὥρα τὴν βολίδα μὲς στὴ θάλασσα ὅταν εἶχε λίγη τρικυμία, ὥστόσο ὁ Ντίσκο τὸν ἔβλεπε συχνὰ νὰ παίρνῃ βάθος στὰ βαθεῖα ὅταν ἦταν μπου-

νάτος μὲ ἕνα σκαντάγιο ποὺ ζύγιζε ἑπτὰ κιλά.

— Τὸν μπαμπᾶ δὲν τὸν μέλει γιὰ τὸ βάθος, ἔλεγε ὁ Ντάν. Θέλει νὰ βγάλῃ σημάδι, αὐτὸ μονάχα. Βάζε μπόλικο ξύγκι, Χάρβεϋ.

Ὁ Χάρβεϋ ἄλειβε μὲ ξύγκι τὸ βαθούλωμα ποὺ βρισκόταν στὸ βάθος τοῦ σκαντάγιου καὶ ἀνέβαινε ἐπάνω μὲ προσοχή, ἄμμο, ἀχιβάδες, βούρκο κι' ὅ,τι ἄλλο ἐπίανε τὸ βαρίδι καὶ τὰ πῆγαινε στὸν Ντίσκο ποὺ τὰ πασάτευε, τὰ μυρίζονταν κι' ἔδινε τὴ γνώμη του. Ὅπως εἶπαμε κι' ἄλλοι, ὅταν ὁ Ντίσκο ἔβαζε στὸ νοῦ του τοὺς μπακαλιάρους, σκεπτόταν σὰν νὰ ἦταν αὐτὸς ὁ ἴδιος μπακαλιάρους καὶ χάρις στὸ ἐνστικτὸ του καὶ στὴν δοκιμασμένη πείρα τοῦ ἐπαίρνε πάντοτε μὲ τὸ «Ἐδῶ εἴμαστε τὸ ψάρι καταπόδι, ὅπως ἕνας σκακιστὴς παίζει μὲ δεμένα μάτια σκάκι, δίχως νὰ βλέπῃ.

Τὸ σκάκι ὅμως τοῦ Ντίσκο ἦταν ὁ Μεγάλος Μπάγκος, ἕνα τρίγωνο, ποὺ κάθε πλευρὰ του εἶχε ἑκατὸν πενήντα μίλλια μᾶκρος, μιὰ ὑγρὴ ἔρημος ποὺ τὴν πλάκωνε ἡ πυκνὴ ὁμίχλη, ποὺ τὴν ἔδερναν οἱ καταιγίδες, ποὺ τὴν ὀργωναν ἀδιάφορα τὰ ὑπερωκεάνεια καὶ ποὺ τὴν ἔστιζαν ἔδῳ κι' ἐκεῖ μὲ τὰ πανάκια τοὺς τὰ ψαράδικα.

Ἐπὶ μέρες ὀλόκληρες ψάρευαν περιτριγυρισμένοι ἀπὸ ὁμίχλη. Ὁ Χάρβεϋ βρισκόταν κρεμασμένος ἀδιάκοπα στὴν καμπάνα, ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ ἐξοικειωμένος πιά μὲ τὴν περίεργη αὐτὴν ἀτμό-

σφαιρα, ἀποφάσισε νὰ βγῇ στὸ ψάρεμα μαζί μὲ τὸν Τόμ Πλάττ, μὲ τὴν καρδιά στὸ στόμα. Παρ' ὅλες τὶς ἐλπίδες του ὅμως ἡ ὁμίχλη δὲν σκόρπιζε καὶ τὸ ψάρι ταμποῦσε ἀδιάκοπα καὶ κανεὶς ἀνθρώπος δὲν ἀντέχει νὰ μέινῃ ἐπὶ ἔξῃ ὥρες βυθισμένος μὲς στὸν τρόμο. Ὁ Χάρβεϋ ἀφοσιώθηκε ἀποκλειστικὰ στὶς ὀρμιές του καὶ γύρισαν πίσω στὴ γολέττα μὲ τὸ κουπί, ὀδηγημένοι ἀπὸ τὸν ἡχο τῆς καμπάνας κι' ἀπὸ τὸ ἐνστικτο τοῦ Τόμ, ἐνῶ ἡ μπουρού τοῦ Μανουὲλ μόλις ἀκουγόταν στὸ πλάι τους. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Χάρβεϋ γνώρισε ἕναν κόσμο ποὺ δὲν ἦταν πιά ἡ γῆ καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ὅστερ ἀπὸ ἕνα μῆνα εἶδε στὸν ὕπνο του

κινούμενους ὑδάτινους ὄγκους ποὺ ἄχνιζαν γύρω ἀπὸ τὴ βάρκα, ὀρμιές ποὺ χάνονταν, καὶ τὸν οὐρανὸ ποὺ γινόταν ἕνα μὲ τὴ θάλασσα τρία μέτρα παραπέρα. Λίγες μέρες ἀργότερα βρισκόταν ἔξω, μαζί μὲ τὸ Μανουὲλ σ' ἕνα σημεῖο, ποὺ λογάριζαν πὼς θὰ εἶχε καμμιὰ σαρανταριὰ ὀρμιές βάθος, μὰ τὸ σχοινί τῆς ἀγκυρας ἀμολύθηκε σὲ ὅλο του τὸ μᾶκρος δίχως νὰ βρῇ τὸν πάτο. Κι' αὐτὸ, ἔκανε τὸν Χάρβεϋ νὰ παχύνῃ ἀπὸ τὸ φόβο του γιὰ τὸ φάνηκε πὼς εἶχε χάσει πιά καὶ τὴν τελευταία ἐπαφή του μὲ τὴ γῆ.

— Ἡ Τρύπα τῆς Φάλαινας, εἶπε ὁ Μανουὲλ μαζεύνοντας τὴν ἀγκυρα.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΖΩΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἕνα σκυλάκι ποὺ παίζει μάθημα πιάνου.

Αὐτὸ τὸ νέο πρέπει νὰ τὸ μάθῃ ἁμέσως ὁ Ντίσκο. Ἀς γυρίσουμε πίσω.

Καὶ τραβώντας μ' ὅλη του τὴ δύναμη τὰ κουπιά γύρισε πίσω στὸ καράβι, ὅπου βρῆκε τὸν Τόμ Πλάττ καὶ τοὺς ἄλλους νὰ γελοῦν εἰς βάρος τοῦ καπετάνιου τους, ποὺ τοὺς εἶχε ὀδηγῇ στὴ στεῖρα ἄβυσσος τῆς Φάλαινας, στὴν ἀδεῖα τρύπα τοῦ Μεγάλου Μπάγκου. Ἐκίνησαν μέσα στὴν ὁμίχλη νὰ ρίξουν ἀγκυρα ἄλλοι καὶ τούτῃ τὴ φορὰ, ὅταν βγῆκε πάλι μὲ τὴν ψαρόβαρκα τοῦ Μανουὲλ ὁ Χάρβεϋ, ἔνοιωσε τὰ μαλλιά του νὰ σηκώνονται ὀλόρθα στὸ κεφάλι του. Μὲς στὴν ἀσπίρα τῆς ὁμίχλης, ξεπόβαλε μιὰ μορφή πρὸ ἀσπρῆς ἀκόμῃ.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΦΟΒΟ ΤΗΣ ΠΑΝΟΥΚΑΑΣ
(ΛΑΪΚΟΣ ΜΥΘΟΣ)

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, ἕνας ἀνθρώπος βγήκε μὲ τὸ βασιλεῖμα τοῦ ἡλίου ἀπὸ μιὰ πολιτεία καὶ πῆρε βιαστικὰ τὴν δημοσίαν, ποὺ ὀδηγοῦσε σὲ ἄλλες χώρες καὶ χωριά.

Ὅπως προχωροῦσε, γύριζε κάθε τόσο τὸ κεφάλι του στὰ πίσω, ἐρρίχνε φοβισμένες ματιές κι' ἁμέσως ἔκανε τὸ βῆμα του πρὸ γρήγορο, λὲς καὶ ζητοῦσε νὰ ξεμακρύνῃ ἀπὸ κάτι, ποὺ τὸν κυνηγοῦσε. Ὅταν ἐμεγάλωσε τὴν ἀπόστασι, ποὺ τὸν ἐχώριζε ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς πολιτείας κι' ἡσύχασε κάπως, ξεχώρισε μέσα στὸ σουρούπωμα

νᾶρχεται ἀντίθετά του μιὰ γυναῖκα ψηλὴ, ξεραγκιανή, μὲ κατάμαυρα ροῦχα καὶ νὰ πηγαίνει κατὰ πάνω του. Καθὼς τὴν κοίταξε, ἔνοιωσε ἕνα ἀλλόκοτο φόβο. Τότε θέλησε νὰ ξεφύγῃ τὸ συναπάντημά της καὶ λόξεψε πρὸ δεξιᾶ, μὰ δὲν τὸ κατὰφερε, γιὰ τὴ μαυροφόρα βρέθηκε σὲ λίγο μπροστά του καὶ τοῦ εἶπε:

— Θάρρῳ πὼς ἔρχεσαι ἀπὸ τὴν πολιτεία κι' ἤθελα νὰ μάθω τί λένε ἐκεῖ γιὰ τὴν πανούκλα.

— Ὅλους τοὺς ἔχει πιάσει «τρεμοπάνικο» καὶ τὴν ἀναθεματίζουν, γιὰ τὴν θερίζει ἀράδα· τὸ λιγώτερο πεθαίνουν δέκα πέντε ἀνθρώποι τὴν ἡμέρα, κι' ἐγὼ γιὰ νὰ γλυτώσω τραβάω στὸ χωριὸ μου.

Ἐκείνη τότε φανερώθηκε πὼς ἦταν ἡ πανούκλα καὶ τοῦ πρόσθεσε:

— Περίεργα πράγματα, παντοῦ τὰ ἴδια γίνονται

μὲ σὰς τοὺς ἀνθρώπους: ἄμα ἀκούσετε ἐπιδημία σὰς κόβετε τὸ αἷμα, οἱ πρὸ πολλοὶ πεθαίνετε ἀπὸ φόβο, παρὰ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια. Ἐταῖο δὲν εἶναι πιά ἀνάγκη νὰ μπῶ στὴν πολιτεία, ἀπ' ὅπου οὐ βγῆκες, ἀφοῦ ὅ,τι ἔκανα ἐγὼ ἡ ἴδια ἐκεῖ, τὸ ἔκανε πρωτύτερα καὶ μὲ τὸ παραπάνω ὁ φόβος μου. Τώρα καὶ σὺ ποὺ ἔφυγες μὲ τὸ σκοπὸ νὰ σωθῇς ἀπὸ μένα, μπορεῖς νὰ γυρίσης ἀφοῦ, γιὰ τὴν ἐγὼ δὲν σὲ μόλεψα, καὶ νὰ κοιτάξῃς ἡσυχῶς τὴν δουλειά σου.

Ἀφήνοντάς τον σατισμένο, ἀλαξοδόρμησε καὶ χάθηκε μέσα στὸ σκοτεινιάσμα τῆς νύχτας.

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

τις—ή γνωριμία μας έγινε. Τώρα περιμένω να πάρεις και ψευδώνυμο και να μου γράφεις συχνά. Έ, βέβαια, του αδερφού σου θα μοιάζεις.

Έχεις δικιο, **Παλιότσε**. Κατά λάθος το ποίημά σου «Φιλία», που το είχα εγκρίνει, μπήκε στις απορρίψεις. Περιττό να σου εξηγήσω πώς έγινε το λάθος αυτό; Διότι ο ενδιαφέρεις περισσότερο είναι πώς θα διορθωθεί. Διοπόν, έπειδή τα πορριπτόμενα πετιούνται και δεν τα έχω πιά, σε παρακαλώ να κάμεις τον κόπο να μου το ξαναστείλεις. Κι' έννοια σου, άμέσως θα το στείλω στο τυπογραφείο.

Ευχαριστώ, **Αυγή**, για την ανανέωση. Τα κομμάτια σου θα τα διαβάσω με τη σειρά τους και θα σου πω, κι' ελπίζω γρήγορα, για να μην ανυπομονήεις. . . Δαμπροί οι φίλοι σου, εύγε! Δεν έχω καμιά αμφιβολία πως σου δόθηκαν με τη μεγαλύτερη αυστηρότητα, ακριβώς γιατί είσαι συγγενής του κ. λυκαίρχη. Ήταν δυνατό να πάρεις και πέσου τον μεγαλύτερο βαθμό της τάξης σου, αν δεν τον αξίζεις με τό παραπάνω; Δυσόχαρτο σου έστειλα και περιμένω.

Μ' εκλόνισε η διαβεβαίωσή σου, **Πρόμαχε της Έλευθερίας**, και άρχισα πάλι να σκέπτομαι πως θα μπορούσα να δοκιμάσω ακόμα ένα Πένταθλο. Πάντως όμως χωρίς μετάφραση από το αρχαίο ελληνικό. Με λύπησε η καταγγελία των κλεμμένων από παλαιούς μου τόμους Πνευματικών Άσκήσεων, αλλά έκαμες πολύ καλά που τις κατήγγειλες και σε παρακαλώ, αν ανακαλύψεις κι' άλλες, να μου το γράφεις. Στο εξής θα προσέχω περισσότερο αυτούς τους τρεις συνθέτες. Έθαύμασα όμως και τη μνήμη σου. Πώς τα θυμάσαι όλα! . .

Ο κ. Μινώτος πληροφορεί πως, έπειδή πολλοί το εξήγησαν το Τεύχος της «Ιονίου Άνθολογίας» δεμένο, έδωσε κομψότατα μερικά αντίτυπα της κοινής έκδοσης με σκοπό πανί και με την υπογραφή «Εκδόσεις» και τη φέρμα της «Ιονίου Άνθολογίας» άσπρα. Τα δεμένα αυτά αντίτυπα τα δίνει στα Διαπλάσπουλα μόνο δρ. 50, αλλά όποιος θέλει να του σταλή ταχυδρομικώς πρέπει να προσθέσει και 5 δραχμές για τα ταχυδρομικά.

Η **Διάπλασις άσπάζεται** τους φίλους της: **Κόμητα φόν Σπέε** (έλαβα και τα δυό γράμματά σου και συμφορήθηκα ή συνδρομή του έξωτερικού αντιστοιχεί με δραχ. 273') **Μαρινέλλαν** (έξετέλεσα, καθώς θα είδες) «**Ζουρλοπαρέαν**» (συγχαρητήρια για το πάθημά σας και του χρόνου' φυλλάδια έστειλα, Μ. Μυστικά άμα ανατυπωθούν') **Γεώργιον Μερκατάντην** (χαίρω πολύ που αποφάσισες να μπής και στην κίνηση κι' ευχαριστώ για τα καλά λόγια' σου έστειλα λυόχαρτο και Όδηγό' βέβαια που πρέπει να πάρεις και ψευδώνυμο') **Βασίλειον Σωτηροπούλου** (κρίμα! το Τεύχος σου είχε σταλεί όταν έλαβα το γράμμα σου' άλλ' άφου σου χάρισαν άλλο, υποθέτω πως θα μπορούσες να δώσης το δεύτερο σε κάποιον φιλόμουσο εκεί') **Σβούραν** (το έλαβα και θα το διαβάσω με τη σειρά του μην ανυπομονήεις!) **Μαρίαν Συγκλητικόν** (πολύ ώρατο το γράμμα σου' έξετέλεσα τις παραγγελίες σου κι' έχω στη διάθεσή σου υπόλοιπο δρ. 17,50') **Κρυσταλένην Λάμπρον** (έλαβα, ευχαριστώ' άπόδειξη έστειλα') **Ρομπέν του Λόξλεϋ**, «**Ιοίδα** κτλ. κτλ.

Είς όσας επιστολάς έλαβα μετά την 5 Μαΐου άπαντήσω στο έρχόμενο.

Στο έρχόμενο:

ΤΑ ΕΞΗΝΤΑΧΡΟΝΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ", Θά έορτασθούν τον Όκτώβριο

Το γράμμα του Έπουργού -
Διοικητού Πρωτεύουσας κ.

Κ. ΚΟΤΖΙΑ

πρός τον κ. Ν.Π. Παπαδόπουλο

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 28ου Διαγωνισμού Λύσεων.
ΑΙ λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί μέχρι της
13 Ιουλίου.

278. Δεξιόγραφος

Το πρώτο μου πλανήτη,
Το δεύτερο δορυτό,
Και πόλη χιτίζει ο λύτης
Δική μας στο λεπτό.

Τζόκεϋ

279. Συλλαβογραφίος

Φωνήεν κι' άσθρο θηλυκό
Σε σύνδεσμο αν κολλήσης,
Θερίο άνήμερο, κακό,
Με τρώο θάντικρύσης.

Δωδωναίος

280. Μεταγραμματισμός

Βάζω Ι και βγάζω Ο
Κι' από μέταλλο κοινό,
Θά σου κάμω πέρα-έκει
Κάποια πόλη έλληνική.

Δωδωναίος

281. Παλαιόν Αίνιγμα

Όσο μικρό και να με ιδήτε,
Πάντα μεγάλο θα με πητε.

Βασιλεύς Αθήν

282. Ψαροκόκκαλον

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικατασταθούν οι άστερίσκοι διά γραμμάτων, ώστε νάναγίσκονται κατά σειράν: αρχαία μεσηνιακή πόλις, ζωική ουσία, ποταμός, ασθένεια της ελαίας, γεωμετρικόν σχήμα, βλήμα αρχαίου όπλου, σιτοδεία, διάστασις.

Οδώβερλεϋ

283. Κρυπτογραφικόν

123456758=Όμηρικος ήρως.
24628 =Κάτοικος χώρας έλλ.
34211 =Χορός ελληνικός.
4562 =Σαλατινόν.
562 =Βάρος.
621458 =Άγριον ζών.
72458 =Πτηνόν.
812458 =Ίχθύς.

Βασίλισσα Νεφερτίτι

284. Άπροσδόκητον

Άν, όπως λέει το τραγούδι, σās πα-
ράγγελε τάδόνι
Νά του πλέξετε φωλιά,
Γύρω-γύρω μενεξέδες
Και στη μέση γιασεμιά,
τί θα του άπαντούσατε;

Βασίλισσα Νεφερτίτι

285. Άκροστιχίς εξ Άντιθέτων
Νά εύρεθούν αντίθετα των κάτωθι
λέξεων τοιαύτα, ώστε τα δεύτερά των
γράμματα νάποτελούν άσιατικόν κράτος
μέσον, άγάπη, άγνωσ. βραδύς.

Τζόκεϋ

286. Φωνηεντόλιπον

κηνς-ν-κ-δλθ

Βασιλεύς Αθήν

287. Γρίφος

θε

άμην θε άμην θε
θε πε θε
θε θε θε
ρίπα
ρίπα
ρίπα

Οδώβερλεϋ

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσεων του φύλλ. 9

84. Παρύσατις (Πάρις, Άττυς).—85. Μήκος (μή, Κως).—86. Πιττακός-πιττακός.—87. Λάγος-λαγός.—88. Ρ Ο Δ Ο Σ 89. ΣΑΜΟΥΗΛ (άλλη, Ο Δ Ο Σ Μήλος, όσμη, ύαλος, ή- Δ Ο Σ λος, λάμα).—90-92. 1.Ψό- Ο Σ φια. 2. Το δμώνυμο ψά- Σ ρι. 3. Στα γεμάτα.—93. Ν- ΤΤ-ΝΚ=Έν τούτω νίκα—ΤΙΤΟΣ [Νό- Τος, Ταΐναρον, ΤέΤτις, ΝεΟπτόλεμος, ΚαΣσάνδρα].—94. Το λακωνίζειν έστι φιλοσοφείν.—95. Δένα μέτρα κι' ένα κόβε (δε, κά με τρα, κ, έν α Κώβ, έ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΘ'—331]

«Ζουρλοπαρέα», «Διαβολάκια», έπιφυλάσσομαι γι' άλλους!—Άρσκακιάδες, πώς περάσατε στον Πορτοράφη;

ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΛΟ

[ΑΘ'—332]

Βασιλάκη και Δημητράκη Ζήση, γιατί δεν άπαντάτε στα γράμματά μου;

Κόμης φόν Σπέε

[ΑΘ'—333]

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑΣ» Πενταθλητής: Αϊώνιος Θρύλος. Φιλολογικόν: Ρομπέν Λόξλεϋ, Λευκή Καμέλια, Λύσεων: Ίσις, Αϊώνιος Θρύλος. Εϋθυμογραφήματος: Άθηνάτος, Άθως. Σκίτσων: Μαρινέλλα, Αϊώνιος Θρύλος.

[ΑΘ'—334]

Διαπλάσπουλα: Έλπίζοντας στην ψηφον σας, καταρχόμεθα στο Δημοφύψισμα Έπικόμετος Σέσιλ.

ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ

[ΑΘ'—335]

Υδραίοπουλο, σ' άμ δίνεις την πείρα, έφ' όσον εξακολουθείς.

Μπιάννα Σορέλλι

[ΑΘ'—336]

ΠΡΟΣΟΧΗ!.. Έδρβεται «Προσκοπική Συντροφιά». Πρόσκοποι και φίλοι αυτών, σπεύσατε να γίνετε μέλη. Διεύθ]σις: [ΑΘ'—247].

ΟΙ ΑΔΙΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομηταί παρακαλούνται να δηλώουν άμέσως την νέαν των διεύθυνσιν εις το γραφείον μας άποστέλλοντες και δραχμ. 5 διά την εκτύπωσιν της νέας ταινίας. Άλλως δεν εϋδυνόμεθα διά τήν απόλειαν των φυλλαδίων των.